

PROJEKT:

Styrkelse af miljødesign i implementeringen af WEEE-direktivet

1. januar 2014 til 31. december 2016

Projektets vision og formål

Verdens øgede befolkning og forbrug medfører knaphed på flere og flere ressourcer nu og i fremtiden. Indenfor elektronik og elektroniske produkter er eksempelvis visse typer af metaller knappe, hvilket vil kræve en større grad af funktionel genanvendelse. I forbindelse med implementeringen af det reviderede WEEE-direktiv ønsker danske producenter og importører derfor at bidrage med et tydeligt fokus på mulighederne for at fremme miljødesign i produkterne. Det vil producenter og importører gøre gennem projekter indenfor tre prioriterede indsatsområder; differentieret betaling, udvikling af nye teknologier og øget indsamling af udtjent elektrisk og elektronisk udstyr.

Vi ønsker at fremme incitamentet til miljørigtigt design af elektrisk og elektronisk udstyr gennem differentiering af de betalinger, som producenterne betaler til deres respektive kollektive ordninger til dækning af udgifterne ved indsamlingen og håndteringen af elektronikaffaldet. De producenter og importører, der bringer miljøvenlige produkter på markedet, skal bidrage mindre til indsamling og genanvendelse af elektronikaffaldet, mens de producenter, der bringer mere miljøbelastende produkter på markedet skal bære en højere del af udgifterne. Formålet er derved at sikre en mere ægte udgiftsfordeling i forhold til den miljømæssige belastning.

Ambitionen er, at projektet skal munde ud i en løsning, som er koordineret med internationale erfaringer som et stærkt indspil til EU Kommissionen. Resultaterne skal derved kunne overføres til EU og andre EU-lande, således at der opnås den størst mulige miljømæssige effekt samlet set.

Der er tillige en vision om, at projektet bidrager til, at Danmark bliver en væsentlig aktør indenfor udvikling af teknologi til adskillelse, finsortering og udsortering til videre oparbejdning og genanvendelse af elektronikaffald. Udviklingen af disse miljøteknologier kan styrke værditilvæksten af det WEEE, der skal behandles, hvilket vil medføre et styrket nationalt miljøregnskab for vigtige produktgrupper.

Indsamlingsraten for WEEE kan optimeres ved en målrettet indsats. Det skal identificeres, hvor det WEEE, der ikke bliver korrekt registreret i de nuværende systemer, bliver af. Når det foreligger, identificeres om der er specifikke grupper af affaldspro-

ducenter der ikke aflevere eller registrerer deres affald retmæssigt. Herefter ønsker producenter og importører at iværksætte en informationskampagne overfor de relevante målgrupper.

Projekternes overordnede rammer

Differentieret bidrag

For udvalgte produkter identificeres de miljøparametre, som det giver mest mening i relation til nedenstående kriterier, at prisdifferentiere produkterne ud fra. Det er essentielt, at der sikres en klar sammenhæng til EU's produktpolitik, navnlig ECO-designdirektivet – herunder end of life, waste prevention og recycling. Der skal arbejdes på grundlag af de miljøparametre, som der arbejdes med i ECO-designdirektivet, relevante standarder (eks. standarder på behandling og genvinding af WEEE) og andre relevante EU projekter.

Det skal endvidere undersøges, hvilke tiltag andre lande har tænkt sig at igangsætte for at opnå formålet med øget ECO-design af produkter under WEEE-direktivet – eksempelvis Tyskland. I resultaterne af projekterne skal både miljømål, gennemsigtighed, omkostningsniveau og neutralitet vægtes. Det er en del af projektet at sikre, at miljømæssige mål nås med så få administrative byrder for virksomhederne som muligt

Projektet skal se på hvordan de miljømæssige kriterier kan opdateres/revideres, det vil sige, at de miljømæssige kriterier fra tid til anden skal tages op til revision.

Udvikling af nye teknologier

Projektet skal fokusere på mulighederne for udvikling af nye teknologier indenfor adskillelse, sortering og genanvendelse af WEEE, i dialog mellem affaldsbehandlere og producenter. Derved opnås en grundviden, som kan anvendes til udvikling af miljøparametre til differentiering af producenternes betalinger samt fokusering på, hvilke teknologiske løsninger, der efterspørges og kan udvikles.

Ved gennemførelsen af disse projekter skal bl.a. følgende parametre inddrages:

Udstyrets miljømæssige egenskaber

- Muligheder for adskillelse af udstyret
- Udstyrets genanvendelighed
- Udstyrets indholdsstoffer
- Anvendelse af knappe ressourcer i udstyret
- Udstyrets energiforbrug

Forhold i andre EU-lande

- Kortlægning af evt. gennemførte tiltag og relevante projekter i andre lande, herunder deres erfaringer koblet til WEEE-direktivet
- Koordinering med planlagte og kommende tiltag, der vedrører elektrisk og elektronisk udstyr (f.eks. ECO-designdirektivet)
- Projektets anvendelighed i andre lande

Teknologi

- Kortlægning af anvendte nationale genanvendelsesteknologier
- Indsamling af viden om egnede teknologier i andre lande
- Undersøgelse af potentialet for udvikling af egnede nationale teknologier til adskillelse, sortering og genanvendelse af WEEE

To år efter projektet igangsættes evalueres resultaterne i forhold til virkningen på miljøet, økonomien og de administrative omkostninger.

Øget indsamling

Indledningsvis identificeres hvor den WEEE, som på nuværende tidspunkt ikke er registreret korrekt, bliver af. Årsagerne kan bl.a. være af datateknisk karakter, af systemisk karakter eller være erhvervs- og/eller forbrugerorienteret. Når det foreligger, identificeres om der er specifikke grupper af affaldsproducenter der ikke afleverer eller registrerer deres affald retmæssigt.

Herefter udarbejdes og målrettes en kampagne med fokus på mere indsamling i de målgrupper der reelt kan ændre på resultatet eksempelvis B2B eller forbrugere. Kampagnen igangsættes primo 2015, når substantielle resultater af den indledende indsats er opnået.

Implementering af projektet

Deltagere i projektet

Der nedsættes en styregruppe bestående af repræsentanter fra DI, FEHA, BFE, DI Itek og DI Handel og evt. producenter. Styregruppen er ansvarlig for projektets overordnede rammer, gennemførelse, kvalitetssikring og stadige fremdrift, økonomi samt vurdering af hvilke delprojekter der skal igangsættes.

Styregruppen aflægger årligt rapport om projektets fremdrift, inkl. økonomi, til Miljøministeren.

Der nedsættes en arbejdsgruppe, som vurderer, hvilke konkrete tiltag og delprojekter, der skal udvikles baseret på miljømæssige potentialer knyttet til produktkategorier og EU-forhold. Arbejdsgruppen refererer til styregruppen.

Arbejdsgruppen sammensættes bredt af relevante aktører med relevans for projektet, herunder de kollektive ordninger (elretur, ERP og LWF), brancheforeninger (DI, FEHA, DI ITEK, DI Handel og BFE), relevante producenter, Miljøstyrelsen, DPA-system og affaldsbehandlere herunder ARI.

Arbejdsgruppen inddrager i nødvendigt omfang for projektets succes eksterne nationale og internationale rådgivere samt forskere

Til støtte for styregruppens arbejde og generel kvalitetssikring ansættes en professionel projektleder. Projektet udføres i praksis af den professionelle projektleder i samarbejde med de kollektive ordninger (elretur, ERP og LWF). De kollektive ordninger forpligter sig til loyalt samarbejde i henhold til projektets formål.

Kontrol

De kollektive ordninger udarbejder systemer til kontrol af, at:

- de kollektive ordninger i praksis differentierer deres miljøbidrag i.h.t. projektet
- producenternes indberetninger i.h.t. til projektet er korrekte.

Kontrolsystemerne, identificerede miljøparametre og projektresultaterne skal verificeres og godkendes af styregruppen.

Finansiering af projektet

Finansiering og administration midlerne skal være enkel, ubureaukratisk og gennemsigtig. Projektet finansieres af producenterne via deres respektive kollektive ordninger og deres bestyrelser ud fra fordelingsnøgler fastsat af de kollektive ordninger imellem. Midlerne overføres til et fælles og uafhængigt organ/fond/forening (DPA?), som udelukkende har til formål at gennemføre projektet og administrere arbejdet indenfor projektets formål.

Finansieringsrammen er 5 mio. kr. årligt de næste tre år, altså i alt 15 mio. kr.

De kollektive ordninger forpligter sig til med virkning fra 1. januar 2014 at stille finansiering til rådighed for projektet, således at producentfinansieringen påbegyndes allerede fra dette tidspunkt.

Der er en målsætning om, at der allerede i projektets andet år, d.v.s. 2015, vil foreligge så konkrete resultater, at de kollektive ordninger påbegynder egentlig differentiering af miljøbidragene i henhold til de markedsførte produkters miljøegenskaber.

Forudsætninger for projektet

Projektet gennemføres som led i en frivillig aftale, hvor producenterne på deres side finansierer og gennemfører projektet mod, at Miljøministeren ikke gennemfører lovgivning der implementerer den del af beslutningsforslag B108 (Forslag til folketingsbeslutning om en ny ansvarsfordeling for håndtering af elskrot af første april 2011) som handler om producentfinansiering af de kommunale omkostninger eller tilsvarende lovgivning.

Den frivillige aftale kan tages op til genforhandling mellem parterne, såfremt:

- en eller flere af den frivillige aftales forudsætninger bortfalder eller undergår væsentlige forandringer eller
- der indføres øgede afgifter eller skatter i relation til indsamling af elektronikaffald